Nagyvárad 1911. XVII. évfolyam 12. szám. Vasárnap, január 15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ... 16 kor.
Negyedévre ... 4 «
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ... 20 kor
Negyedévre ... 5 «
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ... 24 kor.
Negyedévre ... 6 «

TISZÁNTÚL
POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Apácza-utcza 3.
A szerkesztőség kéziratok visszaadásáról vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fillér.

Az élelmiszerek drágasága.

(K. Ö.) A főváros körirata alapján még mindig foglalkoznak a törvényhatóságok a drágaság kérdésével. Megelégedéssel mondhatjuk, hogy a törvényhatóságok nem állnak kötélnek a főváros csalogató szavának, hanem engedve a józan ész felfogásának, konkrét javaslatokkal sietnek a kérdés megoldását előmozditani. Tehát már most is megállapitható, hogy a fővárosnak agrárellenes mozgalma felsüléssel végződik.

A magunk részéről is elmondottuk azt ami a kérdés megvilágitása körül elmondható és igy nem is tértünk volna vissza a drágaság kérdésére, ha véletlenül kezünk ügyébe nem akad egy hivatalos kimutatás, mely mindenben nekünk ad igazat, kik kezdettől fogva azt mondottuk, hogy egyéb figyelemre méltó okokon kivül különösen a közvetités tultengése a drágaság oka. Oly helyről kapjuk ezt a kimutatást, mely igazán nem vádolható meg agrárius szimpatiákkal. Bizonyitó ereje tehát annál nagyobb. Nem egyéb ez a kimutatás, mint az amerikai földmivelésügyi miniszterium kimutatása, mely kézzelfoghatóan bizonyitja a közvetités áremelő szerepét.

A kimutatás főbb adatai, melyek éveken át tartó, alapos vizsgálódás eredményei, a következők:

A tejért a gazdák a piaci árnak 50 százalékát kapják, de mivel a vasuti tuvart is nekik kell fizetniök, ami 7 százalék, marad 43 százalék.

A baromfiért is csak 50 százalékát kapják a piaci árnak. A tojásnál valamivel kedvezőbb a helyzet, mert a piaci árnak 69 százaléka folyik a gazda zsebébe. A zöldségért 48—60 százalék, az almáért 56—60 százalék, a hagymáért csak 28 százalék, a narancsért pedig csak 20 százalékát kapják a termelők a piaci árnak.

A gabonanemüekért a gazda a piaci árnak 74—80 százalékát tudja megkapni, mivel a gabonanemüek értékesitése nagy mennyiségben történik, ami a sok kis közvetitést lehetetlenné teszi. Ellenben a kávét, mely tömegcikk, a sok kis közvetitő hozza forgalomba. Ennek eredménye azután az, hogy a kávé árának 60—77 százaléka a közvetités zsebébe vándorol. A theát is, mely az amerikai háztartás nélkülözhetetlen cikke, rendkivül megdrágitja a sok kicsi közvetités. A thea import értéke csak 23—32 százalékát teszi ki a piaci árnak, amiből következik, hogy a közvetités 68—77 százalék haszonra dolgozik.

Aki figyelemmel kiséri ezt a kimutatást, reá fog jönni arra, hogy semmi arány azon ár között, melyet a termelő kap és azon ár között, melyet a fogyasztó fizet és a közvetités zsebre rak. Kinek a munkája nehezebb, kényesebb és kockázatosabb? A termelőé-e, avagy a közvetitőe-e? A kockázatot mindenesetre a termelő viseli és lám, semmi befolyása az árak meghatározásánál. Már ez is feltételezi a felesleges közvetités kiküszöbölését.

Igen egyszerünek tetsző probléma az a megoldási mód, amit a drágaság ennyhitésére gyógyszerül felhoznak, hogy t. i. a fogyasztó szervezkedjék. Helyes. Hisz látjuk, hogy nálunk is a fogyasztási szövetkezetek nem egy helyen szoritották ki az áruuzsorát. De ez még nem elég. Ha azt akarjuk, hogy a felesleges közvetitést kiszorithassuk, akkor a termelésnek is szervezkednie kell és pe-

Modern butorok 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóczi-ut 8. sz.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A furcsa nagy ur.

Irta: Békeffy Andor.

Az ökörszem tudvalevőleg igen okos és véghetetlenül kicsi madár, egy fakó csöpp gigerli, aki megtér egy csigahéjban és akinek ügyességéről kedves meséket tudunk gyermekkorunkból és valamivel szebben tud énekelni, mint a holló, akit a róka tudvalevőleg csunyául rászedett.

A kanári pedig egy igen kedves és véghetetlenül bájos aranymadár, mely édes kis nótákat tud, de egyebe se égen, se földön nincsen, mint az arany ruhácskája és trillázó fuvola hangocskája.

Egy piros kabátu uracska, akinek különös hegyes süveg volt a fején, és aki előtt roppant nagy tisztelettel hajlongtak az emberek, bár merre járt-kelt, egy napon kezébe vette az arany madarat és beeresztette a vidám kicsi ökörszem kalitkájába és ünnepies hangon igy szólt:

— Szeressétek egymást, kedveseim, próbáljatok meg boldogok lenni.

A piros frakkos ur, akinek olyan furcsa pirosbojtos süvege volt, ezzel eltünt. A nyomában kis lila szinü forgószél támadt. Az emberek nagyot nevettek.

— Tudod-e — suttogta valaki, — ki volt ez a piros nagy komédiás?

A másik gondolkozott és mondá:

— Mintha láttam volna már. De nem jut eszembe, hejnye, ugyan hogy is hivják?

— A Sors ur, oh, a nagy ur!

*

A fakó kis ökörszem és az arany ruhás kanári egy darabig némán nézdegéltek egymásra. Ökörszem nem jutott szóhoz a boldogságtól. Fakó szmokingját a gyönyörteli öröm végigborzolta és odaugrott a remegő arany-madárhoz. Az ijjedtében megrebbentette a szárnyát.

Eközben pedig ökörszem, a helyes kis fickó, olyan szerelmi vallomást vágott ki, mint egy lirai tenorista. Nevezetesen:

— Oh, én arany-párocskám, azért hogy ilyen-olyan picike legényke vagyok, jó az én szivem, nagy az én hüségem, nem terem a földön olyan édes buzaszem, amit én neked el ne hoznék.

— Oh, én ezt elhiszem, ez igen szép, felelte meghatva a bájos arany-hölgyike, de várjon még egy kicsit, mig magamhoz térek. Szédü ök, ki uram, szédü ök . . .

Gyöngéd volt a kis ökörszem nagyon, vártvarázlozott és igénytelen vékony hangocskáján énekelte szerelmi dalocskáját:

— Oh, milyen boldogság, oh, milyen boldogság! . . .

Közben este lett. Sötét volt. A holdfény aranynyal öntötte le az ablakokat. Epedően hallatszottak még az ökörszem csábitó, imádó vallomásai:

— Szeress, szeress, drága arany-párom.

Az aranyasszonyka végre is látta, hogy ökörszem egy igen derék, jó ember és igy szólott:

Üzlethelyiség változtatás miatt
olcsó elárusitás!
Február hó 1-én elfoglalom áruházam uj helyiségeit. Jelenlegi Rákóczy-uti üzletemet feloszlatom és az egész raktár
olcsó eladását
már hétfőn január hó 9-én megkezdtem
Czillér Imre.

dig nemcsak alkalmi, hanem állandó szövetkezet alakulás utján. Más szóval termelő szövetkezeteket kell alakitani, melyek közvetlen összeköttetést tartanak fenn a fogyasztási szövetkezetekkel és ezen az uton szoritják ki a felesleges közvetitést. Angliában beszélnek legkevesebbet áruuzsoráról, mivel ott a közvetités egy tekintélyes részében a fentjelzett módon történik.

Erre a kérdésre, hogy miért nem vásárol a fogyasztó direkte a termelőnél, most azt kell mondanunk, hogy azért nem, mert nem fér hozzá. Amint a termelő is csak a közvetitőhöz fér. Ha meg lesz mindkét részről a szükséges szervezkedés, akkor az élelmiszerekért oly árt fogunk fizetni, amit azok meg is érnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 14.

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést, A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesitése után

Jegyző felolvassa az interpellációskönyvet, melyben a következők jegyeztek be interpellációt:

Fráter Loránt a magy. kir. Operaház fejetlensége ügyében a kultuszminiszterhez;

Abrahám Dezső a só árának felemelése ellen, a pénzügyminiszterhez.

Következett a

bankjavaslat

általános tárgyalása.

Kelemen Béla: Kijelenti, hogy pártállásánál fogva nem fogadhatja el a javaslatot. Véleménye szerint az önállóbank minden megrázkódtatás nélkül megvalósitható. **Az** ország közgazdasági érdekeinek a kormány által benyujtott törvényjavaslat nem felel meg, ezért szükséges olyan formulát keresni, amely biztositani képes Magyarország gazdasági függetlenségét Hosszasan foglalkozik a készfizetések felvételével, amelynek megvalósitását követeli. Nálunk azonbon mindennel késnek, Ausztria megakadályozza fokozatos haladásunkat, pedig a készfizetés felvétele gazdasági önállóságunknak egyik legnagyobb biztositék. Igaz, hogy a bank — kisebb mennyiségben — beváltja aranyra a papirospénzt, de nagyobb mennyiséget joga van visszautasitani.

Külföldi hitelforrásaink emelkedését, ez által az ipar és kereskedelem fejlődését, szóval közgazdasági állapotának javulását teremtené meg, a készfizetések felvétele. A gazdasági élet fejlesztése érdekében, ha az önálló bank megteremtését a kormány nem is akarja megvalósitani, köteles lett volna a készfizetések felvételét kieszközölni. Határozati javaslatot nyujt be. (Helyeslés a baloldalon.)

Munkapárti szónok.

Madarassy Beck Gyula báró: Foglalkozik Apponyi Albert beszédével és azt mondja, hogy ő lehetetlennek tartja az önálló bank felállitását olyan államban, amely egy másik állammal közös vámterületen van. Nem igaz az, hogy közgazdasági megrázkódtatás nélkül át lehet térni az önálló bankra. Adatokkal bizonyitja a közös bank előnyeit. Földes Bélának válaszolva, kijelenti, hogy a bank közösségében Ausztria sem élvez nagyobb előnyöket, mint Magyarország.

Kossuth Ferenc állitásaival szemben azt mondja, hogy a közös bank alapszabályai értelmében a kisebb összegü váltókat nem utasithatja vissza.

Kossuth Ferenc: Ezt nem is állitottam.

Madarassy Beck Gyula báró: Most áttérek t. közgyülés — — (hosszas derültség) Földes Béla beszédére, aki iránt nagy tisztelettel viseltetem, mert ő csepegtette belém a közgazdasági tudományt.

Kiáltások a baloldalon: Ugyan jól csepegtette be? (Élénk derültség.)

Madarassy-Beck Gyula báró: Csodálkozik Földes Béla állitásain s ne vegye rossz néven, ha volt tanára állitásait cáfolgatja.

Polónyi felszólitására hajlandó beszélni a magyar bankkamatlábról is. Nálunk a kedvező bankkamatlábat sokan abban látják, hogy nálunk még nincs meg a készfizetés felvétele. A valóság az, hogy Ausztria és Magyarország olyan gazdasági eszközökkel rendelkeznek, a melyek teljesen kiegyenlitik egymást. Ausztria gazdag ipar állam, Magyarország pedig intenziv mezőgazdasággal rendelkezik. Rátér ezután a készfizetések felvételére, a mely szerinte a behozatal esetén is, megmaradna a mai állapot, mert a bankot akkor sem lehetne kényszeriteni a papiros pénznek aranynyal való beváltására.

Igaz, hogy Ausztria is tulbecsüli a készfizetések jelentőségét. Politikai, pláne hatalmi ügyet csináltak belőle, pedig közgazdasági jelentősége nem nagy. Elfogadja a törvényjavaslatot minden megszoritás vagy módositás nélkül. (Eljenzés. A szónokot számosan üdvözlik.)

Az elnök az ülést 10 percre felfüggeszti. Szünet után Kelemen Samu van szólásra iratkozva.

Kossuth Ferenc személyes kérdésben szólal fel. Valótlannak tartja azt, mintha a függetlenségi párt feladata volna az önálló bank követelésének ügye. A függetlenségi pártok között voltak ugyan differenciák, ezek azonban nem vonatkoztak a bankra is.

Madarassy-Beck báró szavainak helyreigazitásában szólal fel. Ezután áttért a Ház az üléseknek egy órával való meghosszabbitására.

Szavazás utján döntöttek az ügyben. A javaslatot Ugron Gábor kivételével egyhangulag fogadták el.

Ábrahám Dezső a só árak ügyében interpellálja a minisztert.

Lukács László kijelenti, hogy a só ára-

— Majd megszokjuk egymást kisuram, de ez nem megy olyan hamar.

Ökörszem azonban megmutatta, hogy legény a talpán! Meghóditotta imádott párja szivét.

— Ugy-e, te szürke kis uram, — énekelte bübájosan, kacérul az arany dámácska, — sohase hitted volna, hogy ilyen szép feleséged lesz, akit mindenki szeret?

Ökörszem bevallotta, hogy ilyen bájos arany-madárról sokat álmodott ugyan kicsi garszon fészkében, de azt, hogy felesége lesz, sohase hitte volna.

A piros kabátos és furcsa föveges ur azt mondta, próbáljanak meg boldogok lenni. A próba javában folyt. Ő mindig vidám volt, az arany-asszony sokszor szomoru.

De jött a pinty, az a nyalka, formás legény, aki kedves vigasztaló nótákat tudott. A kujon a szemeit is gyönyörüen forgatta és epedőn trillázott. Hol tanulta? Egy fülemile családtól vett énekleckéket.

Egyébként az ökörszem különb volt nálánál, ha fakó is.

Édes kis barátom, igy énekelt egy este a kanári asszonyka az ő fakó uracskájának, — ismeri maga a fekete ember történetét?

— Fekete ember? Soha a hirét sem hallottam.

— Oh, hát a szerecsen mórét?

— Vagy ugy?!

— Ugy-e, az fekete volt, mint a szurok?

— Igen.

— Desdemona pedig fehér volt, ugye-bár?

— Fehér, mint a hó.

A kis bohó aranymenyecskének roppant érzékeny szive volt és sirva fakadt.

A kis ökörszem el nem tudta képzelni: miért siratja az ő párja a fehér Desdemonát?

Csak később törte a fejét, amikor az arany-párja melléje szállva szeliden kérdezte:

— Ugy-e maga nem ölte volna meg Desdemonát?

*

Olyan boldog volt a csöpp fakó ur, amilyen boldog egy szerelmes madár lehet.

S egyszer amint száll az erdőn hazafelé, hát elébe kerül a fák közül, vagy a föld alul a piroskabátos ur, furcsa bojtos süvegében, akit már régen nem látott és akinek a boldogságát köszönhette.

Nyájasan köszönt felé és pukkedlit csinált neki a levegőben.

A piroskabátos ur feltekintetett reá, nagyot kacagott, amitől az erdő visszhangzott és eltünt.

Az emberek, akik arra jártak éppen és látták, összesugtak mindjárt:

— Te láttad-e az a komisz firma, a Sors ur, hogy nevetett? . . .

— Az ám. Valahol valami nagy baj lehet.

*

Ah, igen nagy baj volt valahol. Az ökörszem, a szegény kis emberke üresen találta a fészkét.

Az aranymadárnak elég volt a boldogságból, azt üzente és elszállt.

Ott sirt-ritt a szegény kis ökörszem az aranydámácska után és hallotta, amint suttogták részvéttel a jó emberek:

— Persze, persze nem is volt ez helyes állapot.

— Miért?

— Nagyon szép volt a madárasszonyka. Ennyi az egész . . .

A piroskabátos, furcsa süveges, hosszu szakálu ur is ott volt köztük és ártatlan képet vágott a dologhoz.

Az ökörszem meglátta, ráismert, odaszállt, hogy kivágja a szemét, de az hirtelen odébb állt e gunyos szavakkal:

— Kedves kis barátocskám, velem akarsz veszekedni, amikor egy kis kanárival se birtál . . .

*

Ah, emberek a sorssal, a furcsa nagy urral nem is tanácsos veszekedni.

Estélyi- utcai és vadászcipő-különlegességek
egyedül
„KOBRAK"-nál
Helybeli és vidéki telefon: 847. **Rákóczi-ut 3.**

kat csakis törvényileg lehet emelni. Ha valami emelkedés mutatkozik az a vasuti szállitás folytán állott elő.

A Ház a választ tudomásul vette.

Az ülés 2 órakor ért véget.

A képviselőház elnöksége József főhercegnél. József főherceg udvara ma értesitette a képviselőházat, hogy kedden fogadja az elnökséget.

Városi közgyülés.

Vita a poloska felett.

— Harmadik nap. —

A tegnapi nap ismét a jogászoké volt a városi közgyülésen.

A lakbérszabályrendeletből pénteken 9 § t tárgyaltak le s tegnap folytatták a következő szakaszok felett a tanácskozást. Délután 3 órától este fél 7 óráig keresztül is estek hét szakasznak a letárgyalásán.

Nemcsak minden szakaszt, de minden szót alaposan megvitattak.

Az u. n. poloska § tárgyalása majdnem két órát vett igénybe. Érdekes fejtegetésekben sem volt hiány ezeknek a kellemetlen állatkáknak a kérdésénél.

Egyik városatya kijelentette, hogy nemcsak a poloskát, de a poloskás lakót is kiirtaná. Valószinüleg nem fontolta meg, hogy ha óhajtása valóra válnék, milyen óriási munkát kellene végeznie. Bizony akkor csehül ütne ki Nagyváradra egy népszámlálás, mert a lakosságnak igen tekintélyes részével kellene végeznie.

De hát a többség nem volt ilyen vérszomjas hangulatban s igy megkegyelmeztek a poloskáknak.

Különben a lakbérszabályzatnak 42 § a van s ha igy folytatja a törvényhatóság a szabályrendelet tárgyalását, tekintetbe véve még a többi kitüzött ügyeket is, majd csak 8—10 nap mulva ér véget a közgyülés.

Azonban vigasztalódjunk, a törvényhatósági bizottság tagjainak türelme sem tart örökké, még jogászoké sem, s biztosan hamarabb véget ér, mint a közgyülés.

De azt el kell ösmerni, hogy alapos munkát végeznek.

A tegnapi tanácskozás lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnökölt s a törvényhatósági bizottság tagjai csekély számmal voltak jelen.

A tárgyalást a lakbérszabályzat 10. §ánál kezdték.

Minden szakasznál voltak felszólalások s apróbb módositások.

A poloska §.

Legnagyobb vitát keltett a 12 §., amelynél a poloskákról tárgyaltak két óráig.

A szakasz a lakások tisztán átadásáról és a beköltözők butorainak tisztaságáról szól.

A jogügyi bizottság bevételét javasolta annak, hogy a beköltözést a bérlő megakadályozhatja, ha a bérlő butora poloskás; viszont a lakó a beköltözéskor, vagy a beköltözés után 15 nap alatt rögtöni hatályiyal felmondhat és kiköltözhet, ha a lakás poloskás

A városi tanács azonban kihagyta a jogügyi bizottság ezen javaslatát, hanem csak azt vette be a szabályzatba, hogy a lakás, mint a lakó butora a beköltözésnél tiszta legyen.

Dr *Medvigy* Gábor a jogügyi bizottság javaslatát pártolta, de a »poloska« szó helyett »férgek« szó teendő.

Gerő Ármin érveket hoz fel a jogügyi bizottság javaslata ellen, amely rengeteg perre nyujtana alkalmat.

Medvigy Mihály, dr *Molnár* Imre, dr *Kertész* Ferenc a tanács javaslatát tartják megfelelőbbnek.

Dr *Hoványi* Gyula teljesen helyesli a jogügyi bizottság javaslatát s annak bevételét a szabályzatba szükségesnek tartja.

Dr *Stokker* József szintén a jogügyi bizottság javaslata mellett érvel s Medvigy Gáborral szemben a »poloska« szó bevételét határozottan kivánja.

Dr *Thury* László szintén védi a jogügyi bizottság javaslatát.

Hann Lajos az egész §. kihagyását inditványozta.

Medvigy Mihály a bíróság által elfogadott jogszabályokra hivatkozik s ezért kivánja, hogy a jogügyi bizottság javaslata bevétessék a szabályzatba.

Dr *Váradi* Ödön a tanács javaslata mellett szólalt fel.

Sztarill Ferenc a gyakorlati életből meritett tapasztalatok alapján, a jogügyi bizottság javaslatát helyén valónak tartja a szabályzatban.

A többség a tanács javaslatát fogadta el, némi módositásokkal, de a poloskára vonatkozó intézkedések nélkül s igy a poloskák teljesen kimaradtak a szabályrendeletből.

Élénk hozzászólások mellett tárgyalták még le a 13., 14., 15. és 16. §-okat s este fél 7 órakor a tanácskozást berekesztették.

Hétfőn folytatják a közgyülést.

Mielőtt

az őszi és téli ruhaszükségleteiket beszereznék, ne mulasszák el

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

előnyös árairól és eredeti angol szöveteinek kitünő minőségéről és elegáns szabásáról meggyőződni.

Nagyvárad, Szt. János-utca.

A Nagyváradi Napló dobol.

Tegnapi számában a *Nagyváradi Napló*nak megint a nagyváradi latin szertartásu püspökséggel van baja. Azt irja róla, hogy 118 koronáért dobra ütteti az egész vaskóhi járást és a nemes önzetlenség alapján álló, derék Napló siet a járást a dob elől megmenteni.

Ámulnunk kellene azon a tendencián, mely a ferditésekkel teli cikkben megnyilvánul, ha nem ismernők igen jól a Nagyváradi Naplót. Ismerjük a közönséget is, hogy akit a Napló megtámad, azt a közönséggel szemben védeni nem kell, mert a közönség jól tudja, hogy efféle naplói támadások esetén hol az igazság? Egyszerüen a tényállást ismertetjük az alábbiakban:

Van egy törvény, melyről a Napló is tud talán, az erdőtörvény. Ennek a törvénynek kettős célja van: egyik a magántulajdon védelme, másik az erdőga dasághoz füződő óriási közgazdasági érdekek védelme, szabályozása. Ugy az erdőtörvény, mint az általános jogszabályok is tiljak más erdejében a kártételt s aki kárt okozott, tartozik azt megtéritени. A tolvajnak szabad lopást még eddig semmiféle törvény sem biztosit és ezt talán a Napló is tudja.

A vaskóhi járásban rendkivül elszaporodott az erdei kártételek száma. A tetteseknek azt a részét, melyet a tolvajláson rajta kapott az uradalmi védszemélyzet, a főszolgabiró elitélte és elmarasztalta a kár megtérité-ében is. Mikor azonban a károsszegek behajtására került a sor, a kártevők óriási többségét egyszerüen vagyontalannak minősitették, holott kiderült, hogy igenis csaknem valamennyinek van vagyona, legtöbbjüknek ingatlana is. Figyelembe veendő az is, hogy a megállapitott károsszeg a vármegyei szabályrendeletben foglalt skálán alapszik, ez az értékszabás pedig a jelenlegi faárakon alul értékel. A tolvajok tehát az okozott kár összegét el sem érő összeg megtérité-ére köteleztettek, ezeket az összegeket azonban az emlitett eljárás folytán behajtani nem lehetett. Ilyen körülmények közt kitünő üzletnek bizonyult a vaskóhi járásban a falopás: a tettes egész nyugodt lehetett, hogy akárhogyan fordul is a dolog, neki sok baja nem lesz, a kárt nem fogják rajta behajtani, bármennyire vagyonos is, a lopott fa vagy másként okozott kár megmarad neki tiszta haszonnak.

Igy jutottunk el odáig, hogy több helyen a legszebb csemetéket sem kiméltek, hanem a nagy költséggel eszközölt jó ültetéseket barbár módon lelegeltették.

Az állandóan üzött és tömeges erdőkárositások megszüntetése céljából fordult az uradalom a hatósághoz, rámutatva, hogy a tömegesen és sommásan vagyontalannak kitünteteit kárositók közül kinek melyik telekkönyvben van ingatlana, ezektől tehát a Napló szerint is egészen csekély károsszeg föltétlenül behajtható. És akkor a Nagyváradi Napló, melynek a közérdeket kellene szolgálnia, a püspökség rovására merészeli irni azt, hogy az uradalom a tolvajokkal szemben a hatóságok oltalmát kéri!

Köztudomásu dolog, hogy a nagymértékü kárositások egyik oka abban keresendő, hogy az erdei lopásokat a törvény enyhén birálja el és csak kihágásnak minősiti. Ha már most ehhez még az a biztos tudat is járul, hogy a

Csak még rövid ideig!

Rendkivül leszállitott árak: Üzlet áthelyezés miatt (Szalárdi-utca 9 re) a még raktáron levő mellfüzők és füzővédők beszerzési áron alól lesznek kiárusitva.

Próba küldemények bárhova! Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Rosenzweig Rózánál RÁKÓCZI-UT 3. szám.

tettes az enyhe büntetés mellett a kár megtérítésének kötelezettsége alól kibuvik, akkor igazán eljutottunk a teljes anarchiához, az erdőtolvajok Eldorádójához.

Ennek érdekében emeli fel szavát a Nagyváradi Napló? Csak azért, mert a püspökség vagyonáról van szó, nem pedig a Kain Icigéről? A püspökség vagyonát tehát szabad legyen lopni, csak azért, mert katholikus vagyon?

Mikor a püspökség a büntetés alól való kibuvásra támaszkodók közt egyre jobban elharapózó tojvajlásokkal szemben ennek az erkölcstelen, a közbiztonságot is veszélyeztető állapotnak megszüntetését kéri az arra illetékes hatóságnál, nem 118 koronáról van szó. Ez az összeg a püspökségnél nem tesz számot. De szó van a püspökségi erdők megvédéséről, a mi pedig nemcsak kötelessége az uradalom tisztikarának, hanem az erdők megvédése a gazdasági szempont mellett elsőrangu közgazdasági jelentőséggel is bir, tekintve azt a nagy nemzetgazdasági érdeket, mely az erdőségek megóvásához fűződik. Nemzeti érdek az erdők megvédése, az erdőpusztitások meggátlása — és közérdek a tolvajok megbüntetése.

Felháboritó dolog, hogy ilyen körülmények közt akad u;ság, mely a fatolvajokat nyiltan pártolja s a meglopott püspökségről azt meri irni, hogy a »szegény román parasztok fillérjeire áhitozik.« A püspökségnek a vaskóhi uradalomból a legtöbb évben egy fillér tiszta jövedelme sem volt, sőt tekintve a foganatositott erdősitések költségeit, rá is fizetett. Bün volna, a tolvajlásokat elnézni s kötelessége az uradalomnak ugy a jelenlegi haszonélvező katholikus vallás alappal, mint a kinevezendő püspökkel szemben, hogy a kártevők ellen oltalmat keressen. Hogy erre a tolvajok érdekében egy lap megüsse a nagydobot és a meglopott püspökség ellen próbáljon gyülöletet szitani, ez csak a Nagyváradi Naplótól telhetett ki.

Előfizetési felhivás.

Tizenhetedik évfolyamát kezdi meg a **»Tiszántul.«**

Tizenhat évvel mögöttünk, a multból meritett erővel, a jövőbe vetett reménnyel folytatjuk az eddig nem sikertelenül vivott harcot.

Tizenhat év előtt meglehősen közömbös keresztény közönség előtt bontottunk zászlót. Abban az időben a liberalizmus jelszava tartotta lenyügözve a keresztény közvéleményt s bizony majdnem a pusztába kiáltott az, aki a keresztény Magyarország megmentésére akarta sorakoztatni a közönséget.

Ma már látjuk a veszélyt; nem a szomszéd ég már, hanem a magunk házán szaladnak végig a lángnyelvek. Látja a közönség a tüzveszélyt — de csak egy kis része siet oltani.

A veszéllyel szemben egy segitség van: a keresztény összetartás. S ennek az összetartásnak nincs hathatósabb eszköze a katholikus sajtónál.

Tizenhetedik évünkbe lépve, megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy az alvók felserkentésében, a közömbös lelkek fölrázásában nekünk is meg volt a magunk része. Most a közönségen a sor, hogy az ellenséggel szemben sorakozzék.

A keresztény Magyarország érdekében bontottuk ki zászlónkat, ennek érdekében kérjük olvasóinkat, támo assanak bennünket tovább is küzdelmünkben és szerezzenek minél több hivet lapunknak, melynek nincs más ideálja, mint a keresztény magyarság.

Valaha azt mondták: imádkozzatok és dolgozzatok! *Kaas* Ivor utolsó vezércikkében ezt kiáltotta Magyarország keresztény közönségének: imádkozzatok, dolgozzatok és sorakozzatok!

A »Tiszántul« előfizetési ára a következő:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . . . **16** kor
Negyedévre . . . . . **4** »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . . . **20** kor.
Negyedévre . . . . . **5** »

Vidékre postán szállitva:

Egész évre . . . . . **24** kor.
Negyed évre . . . . . **6** »

A „TISZÁNTUL"
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Szobrot Kaas Ivornak!

Az Országos Pázmány Egyesület diszülésen adózott *Kaas* Ivor emlékének kegyeletével. A főváros diszsirhelyet adott porainak. Halála alkalmából minden lap meggyászolta, még azok is, melyek benne csak az ellenfelet látták. Az ilyen férfiu nem lehet a feledésé: emlékezete fennmarad az igazak között, példája lelkesit, eszméi gyujtanak — élni fog! De legyen köztünk ércalakja is és hadd hirdesse szobra a késő nemzedékeknek is, hogy ebben a mai sivár, önző korban volt a keresztény Magyarországnak egy lelkes katonaja, aki nagy tehetségét, csodás lelkesedését, önzetlen munkásságát egy célnak áldozta: a keresztény Magyarország glóriás ideáljának!

Országszerte megindult a mozgalom ezzel a jelszóval: szobrot Kaas Ivornak! Nagyvárad, Szent László városa nem maradhat ki azok sorából, akik e szobor felállitásához hozzájárulnak. Megindiljuk a gyüjtést és megkezdjük mi, a szerkesztőség tagjai, kik mesterünket gyászoljuk, a nagy halottban. Megkezdjük a magunk szerény adományával, 25 koronával. Minden adományt köszönettel fogadunk, hirlapilag nyugtázunk és a budapesti szoborbizottsághoz juttatunk.

—

* **Jézus nevenapja** Családi ünnepet ül ma a katholikus egyház, isteni alapitójának névünnepét. Megüli e napot, mint annak a névnek az ünnepét, mely annyi áldást, jót hozott az emberiségre majdnem két ezredéven át. Az ünnep alkalmából a templomok megtelnek ájtatos hivekkel, kiknek nagy része a szentségekhez is járul, hogy a bucsuban részesülhessen. A katholikus templomokban a szokásos időkben ünnepélyes szentmisék és prédikációk lesznek.

* **Vetitő est a kath. körben**. Kedden, január 17-én ismét érdekes előadás lesz a nagyváradi katholikus körben. Dr. *Karácsonyi* János kanonok, a kör elnöke tart előadást *Dalmáczióról*, amely mellett vetitett képekben mutatja be Dalmácia legszebb pontjait. Az előadás este 5 órakor kezdődik.

* **A pápai nuncius kitüntetése**. Bécsből jelentik, hogy a király *Granito di Belmonte* távozó pápai nunciusnak *a Szent István-rend nagykeresztjét* adományozta.

* **A románok uj éve**. A görög szertartásuak tegnap, szombaton ünnepelték ujév napját. A templomokban ünnepélyes isteni tiszteletek voltak. Az ujév alkalmából sokan keresték fel üdvözletükkel dr. *Radu* Demeter nagyváradi görög katholikus püspököt. A déli órákban városunk egyházi, polgári és katonai előkelőségei tisztelegtek a püspöknél s jó kivánataikat fejezték ki az évforduló alkalmából.

* **Uj utcák nyitása**. A telek értékének rohamos emelkedése és az épitkezési kedv fellendülése folytán mindjobban szaporodnak Nagyváradon a parcellázási tervek. Nagyobb területek parcellázásának keresztülvitelére részvénytársaságok alakultak. Igy a Rákóczi-uton levő Diósi-féle telek parcellázására kért engedélyt a városlól az ingatlanokat értékesitő részvénytársaság, mig az épitési és telekadás-vételi részvénytársaság, amely a kórház-utcai volt Sonnenfeld-féle téglagyár telkének a jelenlegi tulajdonosa, ezt az óriási területet szándékozik parcellázni házhelyeknek, akként, hogy Kórház- és Kálvária-utcák között egy uj utcát nyitnának. Az utca részére szükséges területet ingyen adja át a részvénytársaság a városnak de a város épitessen az uj utcára hidat a Páris-patakon és az uj utcán aszfalt járdát. A város főmérnöke javasolja, hogy mindkét telekfelosztást engedélyezze Nagyvárad városa.

* **A gyermeknapok eredménytelensége**. Mily nagy lázba hozta az embereket 1909 ben a gyermeknap. Mily szép eredménynyel jártak azok. Nem kutatjuk mi volt az oka. Lehet, hogy még uj volt a dolog és az emberek szivesen nyitották meg erszényeiket. Es mily silány eredménnyel jártak a mult évi gyermeknapok. Semmi haszon, ugy, hogy a főispán kénytelen volt elrendelni, hogy lépjenek be a községek a gyermekvédő liga tagjai közé. Nem kutatjuk, hogy mi ennek az oka. Lehet, hogy megszokták már az emberek és ujat akarnak.

* **Vattay Gyula emléke**. Az elhunyt mezőtelegdi körjegyző *Vattay* Gyula emlékével méltó keretek között foglalkozott tegnap a mezőtelegdi képviselőtestület, mely abból az alkalomból rendkivüli közgyülésre jött össze. A közgyülésen az elhunyt érdemeit *Telegdy* József országgyülési képviselő méltatta magas szárnyalásu beszédben. A képviselő beszédeért *Gál* helyettes körjegyző mondott köszönetet. Ezután a képviselőtestület nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy az elhunytat a község halottjának tekinti, arcképét megfesteti és az uj községháza közgyülési termében helyezteti el. *Szücs* Samu gyógyszerész inditványára elfogadták azt is, hogy Vattay Gyula nevére alapitványt létesitenek, melyből a község szegényeit istápolják. *Nagy* Imre inditványára Telegdy József beszédét jegyzőkönyvileg örökitették meg. Az elhunyt családjának a képviselőtestület részvétét nyilvánitotta, melyért a jelenlévő egyik családtag mondott köszönetet.

* **Egy elhagyatott közterület rendezése**. Körösz utca és a sertéshizlalda között nem a legideálisabb állapotok vannak, mert a szennyvizeknek nincsen kellő lefolyása. A városi tanács utasitászra a városi mérnöki hivatal elkészitette a környék csatornázási tervét, amelynek keresztülvitele 2792 koronába kerülne. Ezen terület csatornázását okvetlen foganatositani kellett volna az uj vágóhid épitésekor, tehát csak arról van szó, hogy ezen területet már most rendezze a város s megszabaditsa a mostani állapotoktól. De hátha nem kell uj vágóhid?!

* **A nyilvános könyvtár szabályzata.** A nyilvános könyvtár szabályzatát tervező bizottság pénteken, január 20-án délután 4 órakor *Rimler* Károly polgármester elnöklete alatt ülést tart a városházán.

* **Általános havazás** Végre tegnap egy téli nap is ránk köszöntött. Nem lucskos sáros nap volt ez, hanem kemény téli nap. Már reggel hófelhővel volt boritva az ég és a délelőtt folyamán sürü hóesés következett, mely a déli órákban ért végett. Vidéki tódósitóink szintén havazásról jelentenek. A hóesést fagyás követte mindenütt s ha az idő igy tart, nincs kizárva, hogy lesz alkalmunk a szánkózás és korcsolyázás örömeit élvezni, a melyből csak harmadéve volt részünk.

* **Meghurcolt körjegyző.** *Kanalas* György érolaszi körjegyző ellen három rendbeli sikkasztás miatt tettek feljelentést a kir. ügyészségen. Az első vád szerint Kanalas 1909. május 7-én Schmid Jánostól 465 koronát vett fel árvatartozás cimen, a második vád szerint 1909. szeptemberben Kiss Sándortól 30 koronát büntetés pénz cimén vett fel és végül 1909. decemberben 47 koronát katonai beszállásolási költséget szedett fel és használt fel saját céljaira. A feljelentések alapján az eljárást meginditották, azonban azokat teljesen *alaptalanoknak találták és igy a jegyzőt felmentették.* A felmentő határozat ellen az ügyész felebbezést jelentett be, amit azonban meggyőződvén a vádak teljes alaptalanságáról tegnap visszavont. A megyei fegyelmi választmány legközelebbi ülésén fogja rehabilitálni az annyiszor meghurcolt jegyzőt.

* **Baleset.** Sajnálatos baleset érte tegnap *Gaszner* Károlyt, a káptalan irázi intézőjét. Kint járt a tanyán és eközben fegyvere véletlenül oly szerencsétlenül sült el, hogy a sörét Gaszner Károlynak a jobb karjába furódott és az ereket átszakitotta. Gaszner Károly sulyos sérülésével azonnal Nagyváradra utazott. Itt dr *Fráter* Imre kórházi főorvos operációt végzett rajta, melynek eredményeként sikerült a sörétet kivenni. Gasznert most a Waldmann-szanatóriumban ápolják sulyos sérülésével.

* **A pékek és a vasárnapi munkaszünet.** A munkaszüneti törvény szerint a pékeknek vasárnap dslelőtt 10 órától hétfőn reggelig nem szabad dolgozni. A pékek egy része áthágta a törvényt, csakhogy a hetivásárosok részére hétfőre friss süteményt készithessen. Természetes, hogy ha a hatóság tudomást vett a törvény áthágásáról, érzékenyen megbüntette az illető péket. *Schön* Lipót nagyváradi pékmester a biharmegyei pékek nevében kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez, amelyben panaszolta, hogy hetenkint két napig vannak eltiltva a munkától, mert vasárnap 10 órától hétfőn reggelig nem dolgozhatnak, tehát amit hétfőn készitenek, azt már nem tudják eladni, mert csak délre vannak azzal készen. Kéri a minisztert, hogy engedje meg, miszerint legalább a munkaadó pékmesterek dolgozhassanak már vasárnap éjjel 12 órától. Igy hétfőn reggelre tudnak süteményt készitení. A kereskedelemügyi miniszter most azzal küldte vissza a kérelmet Nagyvárad városához, hogy törvényes alap hiányából a kérelmet nem teljesitheti.

* **A Nagyváradi Hitelbank Takarék és Segély szövetkezet** most feloszlott VI-ik évtársulatának kifizetései mai napon megkezdődnek.

* **Arany a hamuban.** Értékes leletre bukkantak a napokban Mezőpeterden *Elek* Gusztáv régi kastélyának alapásása közben. Elek Gusztáv cs. és kir. kamarás ugyanis a régi kastélyának a helyén parkot akar létesiteni. A kastély alapja hatalmas terméskövekből volt s nagy nehézségekbe ütközött annak az eltakaritása. Az alap eltakaritása közben Szvorei János, Szilágyi József és Tóth Béla munkások egy edényben *48 darab aranyat* találtak. A leletről azonnal értesitették a kastély tulajdonosát, aki személyesen kutatott tovább és még néhány darab aranyat talált. Az arany pénzeket 1729—1788 időközben rejthették el. A leletről Elek jelentést tett a járási főszolgabirónak. A jelentés kapcsán kifejti Elek, hogya törvények értelmében a talált pénz egyharmadrésze a földtulajdonosáé, egyharmada a találóé és egyharmada az államé. Tekintettel azonban arra, hogy a kastély már ősidőktől fogva az Elek-család tulajdonát képezi és igy egészen bizonyos, hogy az aranyakat a család valamelyik őse rejtette el valami nagy veszedelem következtében, kéri, hogy az aranyakat ne osszák fel a törvény értelmében. Hogy valami veszély elől rejtették el a pénzt, azt az is bizonyitja, hogy az aranyat tartalmazó edény egy csomó hamu és törmelék között volt. A találó munkásokra vonatkozólag Elek bejelenti, hogy azokat ő kártalanitotta.

* **A hidbérlő hagyatéka.** A gararoshid volt bérlőjének néhai *Zách* Jánosnak hagyatéka ügyében egyes szenzációba utazó lapok gyanuba kevernek egyes városatyákat. Erre vonatkozólag vettük a következő nyilatkozatot:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A »Nagyváradi Hiradó« január 14-iki számában »Megvádolt városatyák« cimü cikkében, a felső garasoshid vámmentessége felett értekezvén, a következőket mondja:

Meghalt az öreg hidbérlő (Zách János) és az özvegy a pénztkereső rokonoknak ezt vágta oda:

— Sok pénz ment el a városatyákra is!

Mivel pedig ebben az ügyben a hirlap »Vesztegetés a garasok érdekében« cimmel nyilatkozik és felemliti, hogy a hidvám eltörlését kimondó véghatározat ellen én fellebbezést adtam be s igy a vesztegetést rám vonatkoztatja, ki kell jelentenem, hogy 24 évi törvényhatósági bizottsági tagságom ideje alatt számos fellebbezést adtam be s a városi pénztárnak azok által nagyobb pénzösszegeket takarittattam meg, még senkinek sem jutott eszébe engem megvesztegetéssel vádolni, a fentebbieknél fogva a hirlapi cikk megjelölt tartalmát valótlannak és rágalomnak nyilatkoztatom, annak megtorlása iránt az igazságszolgáltatás utján fogok intézkedni.

Kérem nyilatkozatom felvételét.

Nagyvárad, 1911. január 14.

Balogh Döme.

Amit mindenkinek tudnia kell.

1 liter rum 1.50

1 deka tea —.08

Az ujvárosi drogeriában a torony alatt.

* **Tilos a nagy kalaptü.** A budapesti főkapitány a kalaptü ellen ankettet hivott össze. Az anket egyhangulag elhatározta, bogy a rendőrség rendeletet ad ki a hosszu balaptük ellen. Ezentul Budapesten a hölgyeknek csak olyan kalaptüt szabad viselniök, amely a kalappal helyes arányban van. Nyilvános helyeken csak védőgombbal ellátott kalaptüket szabad viselni. A rendelet ellen vétőket érzékeny büntetéssel sujtják.

* **Az élesdi inségesek.** Bizonyára emlékeznek még olvasóink arra a nyomorra, mely az élesdi járásban uralkodott 1909 ben, amikor az egész ország figyelmét magára vonta a dolog. A nyomor enyhitése végett akkor gyors segélynyujtásként a főváros 3000 koronát küldött a vármegyének, mely viszont az élesdi főszolgabirónak adta ki a pénzt, hogy legjobb belátása szerint használja azt fel a nyomor enyhitésére. A főszolgabiró a sok fázó gyermeknek akart szumánt és sapkát szerezni és meg is rendelte azokat. A szumán és a sapka azonban csak meg lett rendelve, de bizony elmult 1909. 1910., sőt már 1911-et irunk és csak most készültek el s csak most jutott 300 fázó gyermek abba a helyzetbe, hogy kapott egy-egy szumánt és egy-egy sapkát. Erről tegnap számolt be a főszolgabiró. Igy van az, ha közigazgatási uton akarunk segiteni a nyomoron. Csendesen, csak cs,endesen, hogy minél tovább melegedhessenek ugye?

* **Utközben meghalt gyermek.** Tenkei tudósitónk jelenti a következőket: *Kiss* Ernő kisházai bérlőhöz Sarkadról szegődött kocsisnak *Kovács* Imre. A kocsis tegnapelőtt ült vonatra feleségével együtt, hogy uj helyére utazzék. Tenkén mikor kiszállottak a vonatból, a kocsis felesége nagy rémülettel vette észre, hogy kis pólyás gyermeke meg van halva. A szerencsétlen gyermek már elinduláskor roszszul volt s igy utközben anélkül, hogy édesanyja észrevette volna, meghalt.

Különlegességek

rövidárukban.

Keztyük, fátyolok, harisnyák, shawlok és gombok kiárusitás miatt nagyon olcsón lesznek elárusitva

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

x **A váradi hölgykörönséget** közelebbről érdekló érdekes üzletváltozás hirét vesszük. Fiegman Ármin régi, hirneves cég üzletét megnagyobbitni óhajtván, nagy áldozatok árán a több, mint 50 év óta fennálló ifj. Kohn Sámuel-féle üzletet megvette s annak helyén egy világvárosi nagy áruházat kiván létesiteni. Hosszu, fáradságos munka eredménye lesz ezen áruház, mely méltán fog általános feltünést kelteni. Az átalakitási munkálatokat nemsokára megkezdik.

Tombola tárgyak és legyezők vételénél felhivjuk Gál Ferenc üzletére a t. olvasóközönség figyelmét.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserüviz

Az elrontott gyomort 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyvárad és vidékén minden gyógyszertárban és jobb füszerüzletben.

Szerpentin! Confetti!

Tombola-tárgyak.

LEGYEZŐK.

Játék-szerek. — Hegedü és hegedü-hurok. — Utazó kofferek és táskák.

Téli áruk. Alsó ing és nadrág, bőr és kötött keztyük. — Valódi solingeni acél áruk, ridikülök, gramofonok.

Ujdonság

aluminium konyha edények,

GÁL FERENCZNÉL NAGYVÁRAD,

RÁKÓCZI-UT. — BAZÁR-ÉPÜLET.

* **Magánvizsgára** sikerrel előkészit egy nagy gyakorlattal biró nyugalmazott főgimnáziumi tanár. Már eddig is több tanitványt vizsgáztatott le kitünő sikerrel. Megkeresések Bethlen-utca 1 szám alatti lakására intézendők.

Ne vásároljon

addig mellfüzőt, haskötőt, egyenesen tartót, és Késmárkházi nadrágot, mig

Rosenfeld R.

Sas-passageban levő

miderraktárát

meg nem tekintette.

x **Csillér Imre** nagyáruházában az egész raktár olcsó eladása hétfőn, január 9-én veszi kezdetét. Felhivjuk olvasóink figyelmét az olcsón beszerezhető cikkekre.

Értesitès.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt háztulajdonos urak becses tudomására hozni, hogy **Óváry Lajos kályhás üzletét** átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt.

Kiváló jóságu modern és izléses kályháinkkal, pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tiszlelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbra is fentartani. A legdivatosabb és legegyszerübb

cserépkályhàk

állandóan raktáron vannak.

Javitási munkák a legrövidebb idö alatt eszközöltetnek. Nagybecsü megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

Óváry Testvérek kályhás iparosok

(Óváry Lajos utódai).

Csengeri-utca 27. szám.

Miért nem fáj a foga?!

Mert mindennap

Gyulantin

fog essenciával mosom.

Ez megóvja a barnulástól, lazulástól és romlástól, még a fogkövet is feloldja. Minden más fogmosót felülmul kellemes izével és a fogra amellett teljesen ártalmatlan. **A fogfájást egy perc alatt megszünteti.**

Ára üvegenkint 1.50 és 3 kor.

Kapható:

Sikli Józsefnél,

Nagyvárad, Körözs-utca 6.

És minden jobb füszer és fodrász üzetben. — Megrendelésnél már két üvegtől bérmentve szállitom

x **Villamos csillárt** ne vásároljon, berendezést ne készitsen, mig **Stern** nel a Bémer-téren nem beszél, felvilágositok bárkit, ha nem is vásárol nálam. Terveket dijmentesen készitek Raktáron tartok villamos és gáz főzőket, vasalókat, Wolfram és izzó lámpákat nyári áron házhoz szállitok. Bémer-tér 3. Telefon 556.

Nagy karácsonyi és ujévi occasio Január 15-ig

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. szám.

Siessünk az ajándékokat megvenni,

most mig óriási a választék.

Bluz selyem különlegességek 43--60--70
Bluz bársonyok 55--70--85
120 széles ruha szövetek 28--38--50--58--70--85
140 széles kosztüm kelme 65--85
Jól mosható barhetek 13--17--25--30
Jó vászon és kanavász 1 vég 5 for. 50

Asztalnemüek, valamint, az összes raktáron levő selyem, szövet és posztó kendők, de különösen női fehérnemüek

teljesen leszállitva adatnak el

Menyasszonyi kelengye választékunk különös figyelmet érdemelnek.

x **Csodaszép,** friss csemegeszőllő! Legnemesebb fajaimak. Kitünő asztali csemegeborok, a legolcsóbb árban beszerezhetők Mertz Nándor csemege üzletében, Körözs utca. Telefon: 448 sz.

Legelegánsabb és :-: legmodernebb :-:

fényképek

külföldi tanulmányok és ta- :-; pasztalatok alapján :-:

Molnár Jenő

(Lojanek utóda) mütermében.

x **Ügyvédi gyakorlat meghosszabbitása.** Minthogy a Székely-féle javaslatból párhónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az uj törvény reájuk ki ne hasson és igy két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.), melynek segitségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesitő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzeteit, melyekből otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« c. most megjelent könyvet dijmentesen megküldi.

Valódi amerikai

Cipők

és orosz kalucsnik legjobb minőségben,

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

SPITZER BÉLA

női és gyermek divat-háza

A legszebb

menyasszonyi kelengyék, farsangi toilettek készülnek

Spitzer

szalonjában

Rákóci-ut 3. sz.

Védjegyes finom precisiós órák Schweicz elsőrendű gyáraiból.

Magy. kir. fémjellel ellátott arany és ezüst ékszerek, karika gyürük.

Ezüst és chinaezüst evőeszközök aszteldiszek, tálczák. Menyasszonyi és keresztelési ajándékok.

Finom szemüvegek, hőmérők, légsulymérők.

Szilágyi Géza és Társa

órás és ékszerésznél. — Vasuti órás.

Rákóczi-ut 4. Telefon 630.

EGYESÜLETEK.

A Népnevelési egylet gyülése. A »Biharvármegyei Népnevelési Egyesület választmányának tagjait a vármegyeház kistermében folyó hó 16 án, hétfő d. u. 5 órakor tartandó gyülésre tisztelettel meghivom. *Fráter* Barnabás, elnök.

TANÜGY.

Ruhátlan iskolás gyermekek. Megirtuk annak idején, hogy a pusztaujlaki ev. ref. lelkész panaszt tett a közigazgatási bizottsághoz amiatt, hogy a községi biró nem szedi be a büntetés pénzeket az iskola-kerülő tanulók szüleitől. A panaszt a községi elüljáróságnak adták ki igazoló jelentéstétel végett. A községi biró ennek során azt jelentette, hogy a gyermekek azért nem járnak iskolába, mert nincs ruhájuk. De eltekintve ettől, a gyermekek között nagy járvány is fellépett és emiatt sem járhattak iskolába. A jelentésre *Nagy* Márton főszolgabiró bejelentette a közigazgatási bizottságnak, hogy az elüljáróságot a jövőre nézve szigoruan utasitotta, hogy a büntetés pénzeket hajtsák be.

IRODALOM.

A Szigligeti-Társaság felolvasó ülése. Erdekes és változatos müsorral tartja meg a Szigligeti-Társaság mához két hétre, január 28-án felolvasó ülését. A felolvasó ülésen vendége lesz a Társaságnak *Lőrinczy* György, az országos nevü iró, a ki egy novelláját és néhány versét fogja bemutatni. Nagy érdeklődéssel várja a közönség dr *Némethy* Gyulának, a papnövelde tudós tanárának felolvasását is. Némethy egyike azoknak a kevés számu tudósainknak, a kik nem csak tudásukat, hanem érdekes és élvezetes irásmüvészetüket is ragyogtatják dolgozataikban. A harmadik felolvasó ifj. *Kocsán* János, a ki már többször szerepelt ügyes, hangulatos költeményekkel a Társaság felolvasó asztalánál.

Az Élet 3-ik száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. *Vampa* Vasárnapi levele a Sárga müvészetről, mint mindig, most is finom és artisztikus. *Prohászka* Ottokár »Aki nagyobb önmagánál« cimen filozófiai mélységeket érintő gyönyörü cikket irt. *Sik* Sándor poezisével a Daloló gyöngyszem cimü költeményben találkozunk. Kiemeljük még *Kanizsay* Ferenc elevenbevágó szociális feljegyzéseit és *Sztrokay* Kálmánnak a földrengések okait kutató cikkét. A többi rovat is gazdag, változatos és eleven s a szövegben szétszórt illusztrációk a lapot magas müvészi szinvonalra emelik

CZAPFALVI JÓZSEF

mázoló, épület és butorfestő

Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11 szám.

Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készitését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszertári berendezések és butorok festését, kerti butorok zománcozását és porcellán utánzást. Vidék megrendeléseket a legpontosabban készitek

Tisztelettel

358 Czapfalvi József.

NYILTTÉR.

BŰTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Tisztelettel hozzuk a mélyen tisztelt közönség és szives jóakaróink tudomására, hogy a »Salon«-kávéházat a mai nappal közös bérletbe vettük és azt **Klein és Dancs »Salon«-kávéháza** néven fogjuk továbbvezetni.

Ezen változás nyilvánosságra való hozásával egyidejüleg őszinte és hálás köszönetet mondunk a mélyen tisztelt közönség azon valóban kitüntető pártfogásáért, melyet vállalatunk iránt eddig is tanustani kegyes volt és kérjük, hogy jóindulatukat ezen uj alakulás nál is gyakorolni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1911 január 12-én.

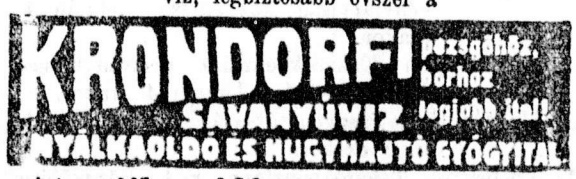
Mély tisztelettel

KLEIN és DANCS

a »Salon« kávéház tulajdonosai.

Járványos betegségeknél

mint **kolera**, typhus vagy lázas betegségeknél fő a viz, legbiztosabb óvszer a

mint **nyálka oldó szer,** ugy magában mint meleg tejjel vegyitve **köhögésnél, rekedtségnél, fűdőhurutnál** stb. legjobb gyógysikerrel ajánltatik Nehezen emésztő, gyomorhurutnál kitünő hatása van! Hugyhajtó gyógyital! — Kérjük minden kávéházban és vendéglőben bor vagy pezsgőhöz, mindenkinek kitünően fog izleni.

Főraktár: Janky Antal utóda cégnél van.

Törlesztéses kölcsön!

Feltételek:

Teljes árfolyam

5.65 annuitás.

LÁSZLÓ ERNŐ

bank és kereskedelmi irodája

Nagyvárad, Lévay-palota,

Ezredévi emlék tér sarok.

SZINHÁZ.

Heti müsor:

Vasárnap délután: Karenin Anna (Thuryné Csige Böske vendégfölléptével), este: Trenck báró.

Hétfő: Cigányszerelem.

Kedd: Luxemburg grófja.

Szerda: Taifun.

Csütörtök: Tolvaj. (Bihari Akos vendégjátéka.

Pétek: Biboros. (Bihari Akos vendégjátéka.)

Szombat: Bizánc. (Bihari Akos vendégjátéka.)

A mai előadások. Ma, vasárnap délután E. Kovács Mariska hirtelen megbetegedése miatt Karenin Anna cimszerepét Thuryné Csige Böske, a debreceni szintársulat drámai hősnője Játsza el. Este Trenck báró, Albini gyönyörü operettje kerül szinre.

Cigányszerelem. Hétfőn este az operettek igazi slágere, a Cigányszerelem, Lehár Ferenc legvarázsosabb muzsikáju darabja kerül szinre.

Felhivás a bérlőkhöz. Az igazgatóság felkéri a szinházi bérlőközönség tagjait, hogy a második bérleti részlet-összeget befizetni sziveskedjenek.

ZENE.

Arányi-nővérek hangversenye.

Három piros ruhás szép leány, mint három piros rózsából álló csokor ugy festetettek a pódiumon. De amikor a hangszerükhöz nyultak, már három müvésznő állott előttünk. Arányi Adila, Jelly és Hortense a három müvésznő neve, unokái a nemrég elhunyt nagy Joachimnak. Adila örökölte a mester vagyont érő remek Stradivárius-át. Ő különben kész müvésznő, nagyon szép, de nőiesen lagy tónussal, remek technikával. Jelly is képes a legnehezebb darabokat precizül eljátszani s amellett temperamentumosabb, mint nővére, vonókezelése férfiasabb, de előadása nincs minden modorosság nélkül. Hortense a zongorakisérő, elismerésreméltó készültséggel, de tulerősen játszik, amivel csak nővéreinek árt. Az allegro részek csaknem teljesen elvesztek a zongora zugó hangtengerében.

A müsoron először Bach C molt koncertje szerepelt, melyet hármasban adtak elő, nem mindig kifogástalan összjátékban. Azután Adila játszotta Corelli La folia cimü végnélküli variációit, melynek csak a bravurosan előadott igen nehéz végső része tetszett. Jelly Tschaikowsky D-dur koncertjének roppant nehéz, de nem nagyon érdekes első részét játszotta kifogástalan technikai készséggel. Händ G-moll szonátája következett ezután tercekben. A két hegedüs nővér előadásának finomságát elnyelte a zongorakiséret. Majd Jelly játszott kisebb darabokat a modern szerzőktől, Saint-Saens le delugeát, Debussy au bateau ját és Menuette-jét, majd Wieniawsky Valse Capriccioso ját s Brahms egyik magyar táncát. Végezetül Adila, aki már előbb Bach Air-jében megmutatta G hurjának zengő hangját, eljátszotta Paganini G hurra irt rendkivül nehéz, de csodaszép Mózes fantáziáját ragyogó technikával és mely érzéssel.

A közönség igen sokat tapsolt.

A ruhatár botrányosan hideg volt. Nem közegészségügyi kihágás az ilyesmi? *Dr. K. F*

TÁVIRATOK.

A képviselők fizetésemelése.

Budapest, jan. 14.

(Saját. tud.) A Kath. Tudósító szerint a képviselők között Perczel Dezső mozgalmat inditott meg, hogy a drágaságra való tekintettel a képviselői fizetést 6400 koronáról 14000 koronára emeljék fel. Allitóleg ennek keresztül vitele nem fog nehézséggel járni.

Elhunyt kanonok.

Pozsony, jan. 14

Markovits István pozsonyi kanonok 69 éves korában ma reggel a templomban tartott káptalani mise alatt szivszélhüdés érte és azonnal meghalt.

Müegyetem Aradon.

Budapest, jan. 14.

(Saját tud.) Arad város nagy küldöttséggel kereste fel ma Balogh János államtitkárt. A küldöttség az államtitkárt arra kérte, hogy a második müegyetemet Arad város kapja. Az államtitkár a legnagyobb jóindulatáról biztositotta a küldöttséget.

A legujabb petició.

Budapest, jan. 14.

(Saját tud.) Az udvardi választás ellen ma adták be a peticiót a kisebbségben maradt Lahne Hugó pártjabeliek. A petícióban vesztegetések alapján kérik a választás megsemmisitését.

Garázda hadnagy.

Szatmár, jun. 14.

Augusztin Ernő hadnagy, ma ittas állapotban belekötött egy őrnagyba, mire tiszttársai hazavezették. Ezután a hadnagy visszatért a kávéházba, ahol egy másikba kötött bele. Kardot rántott, azonban a pincérek kicsavarták a kardot és darabokra törték, a hadnagyot pedig átadták a katonai járőrnek.

Angol uri szabóság.

Az európai modern divatokkal lépést tartva, saját mühelyemben több évi külföldi tapasztalataim érvényesitve, hani és angol legjobb kelmékből raktáromon elsőrendü öltönyöket, télikabátokat stb. készitek megrendelés után.

A n. é. közönség figyelmét felhivom cégemre.
Tisztelettel
HÁBER és TÁRSA férfiszabó.
Nagy Sándor-utca 1. szám.

NAGY MEGLEPETÉS

vár azon igen tisztelt hölgyekre, kik füzőszükségleteiket nálam óhajtják beszerezni, mert egy bécsi gyár feloszlása alkalmával nagy tömegvásárlást eszközöltem és abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy párisi és bécsi modellek után készült füzőket gyári áron alul, 10% engedménnyel árusithatom.

Mérték után készült füzőim a legjobbaknak vannak elismerve, gyorsan készülnek, legolcsóbbak és legtartósabbak. Mindezeket a birtokomban levő számos elismerőlevél, valamint a nagyszámu helyi- és vidéki megrendelőim igazolhatják.

Szives pártfogásáért esedez

IZSÁK LIDIA, a Szigligeti-szinház művésznőinek füző szállitója.
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. szám.

Füzők javitása és tisztitása gyorsan eszközöltetik.
Kézsmarszky-haskötők mérték után készittetnek.

Ifj. Rimanóczy Kálmán
mübutorgyára
Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállitás. Egyes butordarabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések dijmentesen eszközöltetnek. Uj szerkezetü service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselete, eredeti gyári árak mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Pénzintézetek közgyülési naptára.

Január 15. A »Nagyváradi Hitelbank« részvénytársaság közgyülése délután 4 órakor.
19. A »Polgári Takarékpénztár« részvénytársaság közgyülése délután 4 órakor.
A »Magyar Bank részvénytársaság közgyülése d. u. 5 órakor.
21. »Belvárosi Takarékpénztár« r. t. közgyülése d. u. 4 órakor.
29. A »Központi Takarékpénztár« közgyülése.

Budapesti tőzsdetudósitások.

Budapest, jan. 14.

Értéktőzsde.

Magyar hitel	—	—	867.—
Osztrák hitel	—	—	677.—
4%-os koronajáradék	—	—	92.—
Államvasut	—	—	752.—
Jelzálogbank	—	—	507.—
Leszámitoló bank	—	—	604.—
Hazai Bank	—	—	314.—
Kereskedelmi részv.	—	—	764.—
Rimamurányi	—	—	672.—
Salgótarjáni	—	—	654.—
Közuti vasut	—	—	768.50
Városi villamos	—	—	411.—
Adria	—	—	—.—

Irányzat: Gyönge.

A szerkesztésért felelős:
Dr VUCSKICS GYULA.

Meghivás.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság évi rendes közgyülését folyó hó 19-én d. u. 4 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatósági jelentés, mérleg és zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése s ennek kapcsán az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Igazgatósági jelentés a nyugdijalap állásáról.
5. Az igazgatóság előterjesztése a részvénytőke felemelése iránt.
6. Az alapszabályok módositása.
7. Egy felügyelő bizottsági rendes és egy póttag választása.
8. Kisorsolt és üresedésben levő választmányi tagok helyének betöltése.

Kelt Nagyváradon, 1911. január 6-án.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 11-ik §-a értelmében minden részvényes, ki a közgyülésen részt akar venni, tartozik a közgyülést megelőző nap déli 12 órájáig a társaságnál legalább egy hó előtt saját nevére irt részvényeit szelvényekkel együtt a takarékpénztár pénztárába letenni.

TÁTRAY és TÁRSAI
Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és mülakatos munkákat, vizvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőmüveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó mühelye.

Müszaki gépészmérnöki iroda.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával müvészikivitelben szájpadlás nélkül is készit **kitünő hirnevü**

Fogmüterében

Özv. **Dr. Deákné**
Nagyvárad, Kossuth u. 2.
Fekete Sassal szemben

Uj sütöde.

Hol kapható a legjobb kenyér, a legfinomabb péksüteméuy és kalács Nagyváradon?

Deutsch Benjámin

teljesen uj, modern berendezésü, — kitünő hirnevü sütődéjében. — Deutsch Benjámin az eddig bérelt Rákóczi-utcai Müller féle sütődét beszüntetve. —

Szacsvay-u. 41. (Telefon 39.)

akatt saját házában **nyitotta meg** nagyszabásu az egészségügyi követelményeknek megfelelő **sütődéjét, a hol naponta háromszor kaphatók** friss sütemények, tehér kenyér és ünnepi alkalmakra kalácsok. Kenyérsütést elvállal és — pontosan eszközöl. —

Fióküzletek: Rákóczi-ut Középessy-ház (Telefon 684.) — Szt. János-u'ca 4. — Szt. László-tér, Rimanóczy-ház.

Árverési hirdetés.

A Központi Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon közhirré teszi, hogy a tulajdonos megbizásából

1911. évi január hó 21-én d. u. 3 órakor

Nagyváradon, Bémer-téren levő üzleti helyiségében, magánjellegü árverésen, a legtöbbet igérőnek el fogja adni a nagyváradi 123 és 1201 számu telekkönyvi betétben felvett 54 hold 1163 □-öl területü ingatlanokat.

Kikiáltási ár 66.000 korona, melyen alul az ingatlanok el nem adhatók.

Egyébb árverési feltételek **Dr. Rezső Mór** ügyvéd irodájában megtudhatók.

Kelt Nagyváradon, 1911. január hó 14-én.

Védjegy: „Horgony"

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynél, ... osuznál** és **meghüléseknél.** .....

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „**Horgony**" vedjegygyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Málnási borviz

10 liter szállitásnál, 1 liter 24 fillér házhoz szállitva.

Kitünő gyógy- és üditő viz. Gazdag a széntartalomban, elősegiti az emésztést, megszünteti a gyomorégést. Hülés és köszvény ellen nagyon ajánlható. FŐRAKTÁR:

Mózes Áron, Nagyvásár-tér 11. sz.

Kapható minden üzletben. Vidéki rendelések gyorsan eszközöltetnek. Egészségesnek borral, gyenge gyomrunak tisztán.

Telefon 1073. Telefon 1073.

Dajkovits E.

fényirodájában

Sas palota

esküvői felvételek a legdiszesebb elrendezésben,

villany felvételei speciálitása

:-: **utólérhetetlen.** :-:

Értesitès.

Tisztelettel értesitem a n. é. — közönséget, hogy — **Kert utca 2. szám.** építési irodát nyitottam.

Elvállalok tervezéseket és bármilyen e szakmába vágó :: munkákat. ::

Tisztelettel

Béres Ferenc

épitőmester.

Van szerencsénk tisztelettel értesiteni a helyi és vidéki kereskedő urakat, hogy helyben alant jegyzett cikkekben ügynökségi :-: irodát nyitottunk u. m.: :-:

kézmü-, divat, játék és e szakmákhoz tartozó cikkekben elsőrendü gyári cégeket képviselünk, amiért is ugy a nagy-, mint a detail kereskedő urak szives pártfogását kérjük.

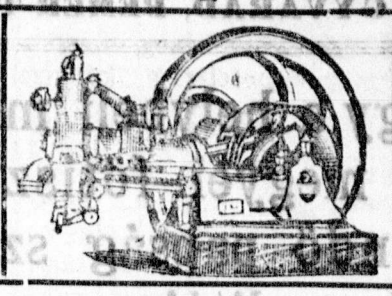
Tisztelettel

Krammer L. és Társa

Nagy Sándor-utca 11. szám.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb motorgyára.

Szállit szakkörökben legjobb gyártmányu benzin-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat s locomobilokat

valamint szivó **gázmótorokat.**

!! Meglepő ujdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő óránként csak körübelül **1 fillérbe kerül.**

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körut 41. Telefon 12—91.

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek

Vegyél! Vegyen! Vegyünk!

10. 13. és 17.

Koronáért

Moskovits Antonomiai cipőt

Nagyvárad

Kossuth-utca 5. gyár épület és :: Bémer-tér, Fő-utca sarok. ::

Ananas

Jamaika Rum

Gordon Staffod & Co.

londoni cégtől eredeti töltésben a legfinomabb és legnemesebb

Jamaika rum teához.

Kizárólagos raktár:

Nagyváradi Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezeténél, Nagyvárad.

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVARAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint a megyei főtisztelendő papság szállitója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

„VITOL“

Kiváló szer köszvény, csuz, hasogatás, rheuma-szaggatás ellen.

Este a fájdalmas testrész bedörzsölendő.

Kapható:

az „Arany Kereszt“
gyógyszertárban

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)
216

AZ IGAZ,

hogy sehol sem lehet oly kellemesen szórakozni, mint — Kecskeméthy István **„NEMZETI“ vendéglőjében.**

Karcos bor a legjavából kapható. Kitünő magyar konyha. A legjobb fajborok. Abonánsok polgári árban megegyezés szerint szolgáltatnak ki. — Minden este fényes müsoru —

mozgófénykép előadás.

— Belépti dij nincs. —

A vidékiek találkozóhelye.

Szállodámban szobák 1 korona — 60 fillértől kaphatók. — Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a „NEMZETI“ szálloda, vendéglő és kávéház bérlője.

A
„TISZÁNTUL“-ra
előfizethetni
mindennap.

Őszi és téli

uj divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen eltérő szövésü és szinü finom costüm kelmék páratlan nagy választékban.

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát képezi **hatalmas választékban** speciális

fekete és tegethof costümkelmék,

melyek külön kikészitésünk által teljesen **cseppmentesek és nem fényesednek ki.**

Állandó nagyraktár selyem és diszdolgokban.

Menyasszonyi kelengyék

női és férfi fehérnemüek, vászon és asztalnemüek, szőnyeg és függöny óriási választékban.

Olcsó szigoru szabott árak.

Leitner Márton

országoshirü divatháza

Zöldfa-u. 5. ■ Saját ház.

Telefon: 413. szám.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

Belépési felhivás.

A Polgári Takarék és Segély-Szövetkezet

KOSSUTH LAJOS-UTCA 4. SZÁM.

1910 január 1-én megnyitja 16-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez utou felhivja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az uj évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerinti számu törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1. kor. fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk utján is eszközölhetik. Az uj évtársulat 3 évig tart, melynek eltelte után a tagok az általuk ekként megtakaritott tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak hitelének a heti befizetéséből tőkét gyüjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozditása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyujtson.

Kölcsönök adatnak:

a) a heti befizetések 9—10 része erejéig minden további biztositék nélkül;
b) ingatlanokra;
c) elegendő biztositékot nyujtó kózi zálogra;
d) megfelelő kezesség mellett váltóra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási dij fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetéti könyvecskéjét.

Az uj évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósittatnak. A kölcsönökről kiállitott kötelezvények bélyeg és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1910 december hó. Tisztelettel

„A Polgári takarék- és segély-szövetkezet“ igazgatósága.

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES OKTÓBER 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

Vv.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.		Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
— —	— —	8 20	— —	— —	— —	5 40	— —	Ind.	Budapest k. p. u	4 50	7 20	— —	— —	— —	6 40	— —
— —	7 00	— —	— —	2 00	— —	— —	9 35	»	Bpest ny. p. u.	— —	— —	7 30	— —	1 50	— —	9 55
— —	9 35	11 31	— —	4 23	— —	9 27	11 41	»	Szolnok	12 46	3 44	5 39	— —	11 38	3 49	7 22
5 13	11 28	2 06	— —	5 57	1 35	12 25	12 16	»	Püspökladány	5 06	12 54	3 44	10 20	9 52	12 48	5 41
5 27	— —	2 18	— —	— —	1 50	12 41	— —	»	Báránd	4 50	12 41	— —	10 01	— —	12 37	— —
5 43	†11 49	2 33	— —	†6 17	2 07	12 56	— —	»	Sáp	4 29	12 25	— —	9 38	9 33	12 23	†5 20
6 07	12 04	2 52	— —	6 32	2 29	1 16	1 53	»	Berettyóujfalu	3 59	12 05	3 00	8 56	9 19	12 05	5 05
6 21	— —	3 05	— —	— —	2 43	1 29	— —	»	Mezőpeterd	3 31	11 51	— —	8 35	— —	11 52	— —
6 34	12 20	3 17	— —	— —	2 57	1 42	— —	»	Mezőkeresztes	3 16	11 39	— —	8 17	— —	11 41	— —
†6 41	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	»	Ártánd	†2 47	— —	— —	†8 07	— —	— —	— —
6 51	— —	3 30	— —	— —	3 11	1 53	— —	»	Bors	2 37	11 26	— —	7 54	— —	11 30	— —
7 00	12 33	3 38	— —	— —	3 21	2 54	2 26	»	Biharpüspöki	2 20	11 19	2 27	7 43	8 48	11 23	— —
7 11	12 42	3 48	— —	7 09	3 33	2 15	2 35	Érk.	Nagyvárad	2 15	11 09	2 16	7 28	8 41	11 14	4 24
— —	12 54	4 10	6 30	7 14	— —	2 53	2 42	Ind.	Nagyvárad	8 30	10 34	1 52	7 07	8 34	10 53	4 14
— —	1 01	4 17	6 39	— —	— —	3 00	— —	»	Várad-Velence	8 22	10 27	1 45	7 01	— —	10 47	— —
— —	1 10	4 27	6 51	— —	— —	3 09	— —	»	Fugyivásárhely	2 09	10 18	— —	6 51	— —	10 38	— —
— —	1 20	†4 38	†7 05	— —	— —	— —	— —	»	Szakadát	†7 53	— —	— —	†6 38	— —	10 27	— —
— —	1 28	4 47	7 16	7 42	— —	3 29	3 14	»	Mezőtelegd	7 43	10 00	1 25	6 30	8 10	10 21	3 31
— —	†1 35	— —	†7 25	— —	— —	— —	— —	»	Mezőtelki	†7 31	— —	— —	†6 21	— —	— —	— —
— —	1 41	— —	†7 33	— —	— —	— —	— —	»	Czéczke	†7 24	— —	— —	†6 14	— —	10 09	— —
— —	1 47	5 02	7 59	7 55	— —	3 45	3 29	»	Élesd	7 17	9 44	1 12	6 09	†7 58	10 04	3 38
— —	1 52	5 06	2 05	— —	— —	3 50	— —	»	Élesd megálló	7 10	9 38	— —	†6 03	— —	9 59	— —
— —	†2 00	— —	†8 15	— —	— —	— —	— —	»	Rikosd	†7 00	— —	— —	†5 56	— —	— —	— —
— —	2 12	5 25	8 30	8 15	— —	4 09	3 52	»	Rév	6 50	9 25	12 58	5 47	7 46	9 47	3 26
— —	†2 16	— —	— —	— —	— —	— —	— —	»	Rév megálló	6 39	— —	— —	†5 41	— —	— —	— —
— —	2 22	5 33	8 38	— —	— —	4 17	— —	»	Zichy barlang	†6 33	9 16	— —	5 36	— —	9 39	— —
— —	†2 27	†5 38	8 43	— —	— —	— —	— —	»	Várson kolyos	†6 27	†9 13	— —	†5 31	— —	— —	— —
— —	2 37	5 49	8 55	— —	— —	4 31	— —	»	Brátka	6 15	9 04	— —	5 21	— —	9 28	— —
— —	2 45	5 57	9 04	— —	— —	4 39	— —	»	Jádvölgy	5 38	8 56	— —	†5 12	— —	†9 20	— —
— —	2 55	6 08	9 17	8 48	— —	4 50	— —	»	Bucsa	5 26	8 48	— —	5 03	— —	9 13	2 34
— —	†3 06	— —	†9 30	— —	— —	— —	— —	»	Feketető	†5 13	— —	— —	†4 50	— —	— —	— —
— —	3 24	6 30	9 49	9 03	— —	5 12	4 44	»	Csucsa	5 04	8 33	12 44	4 43	7 07	8 58	2 39
— —	5 20	8 27	12 28	10 30	— —	7 18	6 26	Érk.	Kolozsvár	1 30	6 04	10 31	—	5 21	6 49	1 06

Püspökladány—Debrecen—Szatmár.

Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Tvsz.	Gyv.
10 10	ind. Püspökladány	érk.	1 21	12 53	9 45
9 13	» Kaba	»	1 05	12 35	9 34
9 14	» Hajduszoboszló	»	12 44	— —	9 20
9 00	» Debrecen	»	11 40	11 28	8 57
5 10	» Érmihályfalva	»	10 36	— —	7 57
4 02	» Nagykároly	»	9 37	— —	7 14
3 00	érk. Szatmár-Németi	ind.	8 44	— —	6 26

Nagyvárad—Vaskóh.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Tvsz.
2 50	4 30	Ind.	Nagyvárad — — — — Érk.	9 49	8 44
3 03	4 41	»	Várad-Velence — — — »	9 38	8 32
†3 17	†4 56	»	Rontó — — — »	†9 24	†8 15
3 31	5 05	»	Félixfürdő — — — »	9 17	8 07
3 48	5 21	»	Kardó — — — »	9 03	7 52
4 31	5 58	»	Nyárló — — — »	8 37	7 26
4 45	6 11	»	Magyargyepes — — — »	8 25	7 13
5 03	6 28	»	Tasádfő — — — »	8 09	6 56
5 37	6 43	»	Drágcséke — — — »	7 55	†6 42
5 46	†7 00	»	Magyarcséke — — — »	†7 36	†6 21
†6 —	†7 13	»	Dusesd — — — »	†7 22	6 06
6 47	7 45	»	Szombatság-Rogoz — — — »	6 56	5 39
7 01	7 56	»	Hollód — — — »	6 46	†5 28
7 20	8 16	»	Gyanta — — — »	6 23	†4 54
7 28	†8 17	»	Fekete Kápolna — — — »	†6 14	4 45
†7 42	8 31	»	Sólyom — — — »	6 00	†4 30
7 51	†8 39	»	Belényesörvényes — — — »	†5 53	†4 17
8 07	†8 49	»	Borz — — — — »	†5 43	†4 06
8 13	8 59	»	Belén /esujlak — — — »	5 34	3 56
8 27	9 11	»	Sonkolyos — — — »	†5 22	†3 44
8 41	†9 23	»	Fenes — — — »	†5 11	3 31
9 08	9 44	»	Beléuyes — — — »	5 01	†3 20
9 19	†9 54	»	Dragonyesd — — — »	†4 42	†2 54
9 35	10 07	»	Szudrics — — — »	4 31	2 42
9 49	†10 18	»	Rieey — — — »	†4 15	†2 29
10 08	†10 34	»	Lunka-Rézbánya — — — »	†4 05	†2 13
10 24	10 49	Érk.	Vaskóh-Barest — — — Ind.	3 53	2 00

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Vv.	Vv.
6 18	5 15	Ind.	Vésztő — — — — Érk.	9 20	4 51
6 36	5 33	»	Okány — — — — »	9 02	4 31
6 52	5 48	»	Gyanta — — — — »	8 43	4 12
7 01	5 57	»	Sarkadkeresztúr — — — »	8 33	4 01
7 15	6 12	»	Méhkerék — — — »	8 15	3 42
7 23	6 19	érk.	Kötegyán — — — ind.	8 06	3 32
8 01	6 56	ind.	Kötegyán — — — érk.	7 19	2 25
8 14	7 11	»	Pósa — — — — »	7 07	2 11
8 33	7 26	»	Illye — — — — »	6 57	2 00
8 47	7 41	»	Csegőd — — — — »	6 34	1 40
8 57	7 51	»	Erdőgyarak — — — »	6 25	1 30
9 06	8 01	»	Árpád — — — — »	6 16	1 20
9 21	8 27	»	Feketebátor — — — »	6 06	1 09
9 35	8 42	»	Feketetót — — — — »	5 44	12 46
10 00	9 17	»	Tenke — — — — »	5 24	12 24
10 20	9 46	»	Rippa — — — — »	5 02	11 58
10 32	9 58	»	Mocsár-Gyanta — — — »	4 51	11 46
10 42	10 11	érk.	Hollód — — — — ind.	4 40	11 34

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.		Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	ind.	Szombatság-Rogoz — érk.	6 41	4 57
9 59	†8 19	»	Nánhegyesel — — — ind.	†6 14	†4 30
10 09	8 29	érk.	Dobrest — — — — ind.	6 04	4 20

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	ind.	Nagyvárad — érk.	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00	8 10
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 59	»	Ossi — — — ind.	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49	7 59
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 22	»	Less — — — »	7 54	9 12	11 30	2 35	3 33	7 43
6 —	8 44	10 56	2 00	†5 25	†8 33	»	Gyapju — — — »	†7 40	— —	11 14	†2 20	3 22	— —
— 44	9 03	11 03	2 19	5 34	8 45	»	Cséffa — — — »	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	7 26
— —	†9 13	— —	2 31	— —	†8 56	»	Pusztaradvány — »	†7 17	— —	10 38	†1 47	— —	— —
— —	†9 20	— —	2 39	— —	†9 04	»	Madarász — — »	†7 09	— —	10 30	†1 40	— —	— —
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 24	»	Nagyszalonta — »	7 02	8 31	10 22	1 33	2 51	7 08
— —	†9 40	— —	3 07	— —	†9 38	»	Pusztabarmód — »	†6 25	— —	10 05	†1 16	— —	— —
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 52	»	Kötegyán — — »	6 11	7 54	9 52	†1 04	2 32	6 43
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05	»	Sarkad — — »	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 33
7 47	10 23	†12 02	3 53	†6 42	10 17	»	József szanat. — »	5 40	— —	9 15	12 30	†2 12	†6 21
— —	†10 27	†12 05	3 58	†6 45	10 21	»	Gyulai városerdő »	5 36	†7 26	9 10	12 25	†2 08	— —
7 58	10 39	12 18	4 12	6 57	10 37	»	Gyula — — — »	5 25	7 18	8 56	12 14	2 01	6 10
— —	†10 51	— —	4 27	†7 07	†10 50	»	Biczere — — »	†5 05	†7 06	8 36	†11 58	— —	—6 —
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 05	érk.	Békéscsaba — »	4 50	6 56	8 18	11 43	1 38	5 48
— —	12 12	3 29	6 54	9 00	— —	érk.	Arad — — ind	— —	5 09	— —	8 18	11 25	4 16
10 45	2 43	4 22	9 46	11 01	7 40	érk.	Szeged-Rókus — ind.	8 22	3 30	— —	— —	10 59	3 01

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Vv.
6 19	1 43	ind.	Nagyvárad — — — érk.	9 23	8 28
6 33	2 02	»	Ossi — — — — »	9 06	8 10
6 51	2 18	»	Uj-Palota — — — »	8 48	†7 52
7 05	2 30	»	Gyires — — — — »	8 33	7 37
†7 19	†2 43	»	Vizes-Gyán — — — »	†8 17	†7 24
7 26	2 50	»	Körösszeg — — — »	8 11	7 18
7 37	3 00	»	Nagy-Harsány — — — »	7 59	7 07
7 57	3 19	»	Szalál — — — — »	7 48	6 56
8 14	3 35	»	Nagy-Tóti — — — »	7 22	6 51
8 26	3 47	»	Komádi — — — — »	7 10	6 30
8 44	4 04	»	Iráz — — — — — »	6 52	5 50
9 17	4 32	»	Kót — — — — — »	6 38	5 49
9 42	5 01	»	Vésztő — — — — »	6 13	5 25
10 25	5 41	»	Szeghalom — — — »	5 44	4 30
10 41	5 56	»	Körösladány — — — »	5 19	3 52
10 58	6 12	»	Kéthalom — — — — »	5 02	3 47
11 42	6 38	»	Dávaványa — — — »	4 47	3 20
12 00	6 55	»	Őzedmajor — — — »	4 17	2 55
12 23	7 18	érk.	Gyoma — — — ind	3 50	2 35

Székelyhid—Margitta—Szilagysomlyó.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda — Vissza.		Szv	v.	.
10 00	2 27	6 40	Ind.	Székelyhid — — Érk.	6	1 37	5 31
10 22	2 48	7 01	»	Asszonyvásár — — »	6 3	1 [illegible]	5 32
10 50	3 09	7 22	»	Apátkeresztur — — »	6 3	12 [illegible]	5 10
11 04	3 22	7 35	»	Vedresábrány — — »	5 56	[illegible]	4 47
11 15	3 32	7 45	»	Monos-Petri — — »	5 4	[illegible]	4 36
12 08	3 57	8 04	»	Margitta — — — »	5 3	12 [illegible]	4 25
12 22	4 10	8 17	»	Felsőábrány — — »	5 1	11 [illegible]	3 44
12 31	4 20	8 27	»	Széltalló — — — »	5 0	11 [illegible]	3 34
12 43	4 29	8 37	»	Szotdobágy — — — »	4 50	11 38	3 24
12 56	4 42	8 50	»	Bályok — — — — »	4 47	11 26	3 11
11 13	5 04	9 12	»	Széplak — — — — »	4 35	11 14	2 58
11 32	5 22	9 30	»	Márkaszék — — — »	4 09	10 49	2 31
1 43	5 32	9 40	»	Ipp-Zoványfürdő — »	4 00	10 40	2 21
2 07	5 51	9 59	»	Szilágynagyfalu — »	3 43	10 23	2 03
31	6 14	10 22	Érk.	Szilágysomlyó — Ind.	3 18	9 59	1 29

Nagyvárad—Érmihályfalva.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Szv.	Vv.
7 13	12 18	4 25	Ind.	Nagyvárad — — Érk.	9 01	4 00	8 35
7 34	12 44	4 38	»	Biharpüspöki — — »	8 49	3 52	8 21
7 55	1 05	4 56	»	Bihar — — — »	8 29	3 33	8 00
8 22	1 26	5 19	»	Paptamási — — »	8 13	3 17	7 49
8 56	1 39	5 31	»	Gyapoly — — — »	7 53	2 56	7 [illegible]
8 56	1 53	5 45	»	Bihardiószeg — — »	7 40	2 42	6 [illegible]
9 09	2 05	5 56	»	Nagy-Kágya — — »	7 28	2 29	6 [illegible]
9 36	2 24	6 23	»	Székelyhid — — »	7 17	2 17	6 [illegible]
9 50	2 44	6 42	»	Érse ind — — — »	6 51	1 50	6 [illegible]
10 14	2 58	7 55	»	Ér-Semlyén — — »	6 38	1 36	5 49
10 30	3 12	9 08	Érk.	Érmihályfalva — Idd.	6 25	1 22	5 35

Püspökladány—Szeghalom.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.		Szv.	Vv.	Vv.
7 00	1 55	Ind.	Püspökladány — Érk.	5 03	1 00	8 52
7 14	2 08	»	Álomzug — — »	4 52	12 46	8 38
7 25	2 18	»	Ürmöshát — — »	4 43	12 34	8 27
7 39	2 29	»	Hosszuhát — — »	4 33	12 21	8 11
7 54	2 39	»	Szerep — — — »	4 24	12 09	7 56
8 08	2 52	»	Biharudvari — — »	4 12	11 58	7 42
8 34	3 17	»	Biharnagybajom — »	4 05	11 43	7 25
8 46	3 27	»	Csillagtanya — — »		11 23	6 59
9 03	3 42	»	Macskás — — — »		11 05	6 38
9 15	3 49	»	F.-gyarm. f.-sőál. »		10 56	6 28
8 29	4 01	»	Füzesgyarmat — — »		10 45	6 17
9 50	4 22	Érk.	Szeghalom — Ind.		10 20	5 05

hétfőn és csütörtökön

Az idő középeurópai idő szerint. A vastag számok gyorsvonatot jelentenek. A este 6^{00} órától reggeli 5^{52}-ig terjedő idő a percek aláhuzásával van jelezve. Gr.y = gyorsvonat. Szv. = személyvonat. Mv. = motorvonat. Vv. = vegyesvonat. Tvsz. = tehervonat személyszállitással. † — a vonat feltételesen megáll.

A Polgári Takarékpénztár Részvenytársaság

zárszámadása az 1910. évről.

Mérleg-Számla.

TARTOZIK — KÖVETEL

VAGYON	K	f.	K	f.	TEHER	K	f.	K	f.
Pénzkészlet			122,226	9	Részvénytőke 7500 drb. részvény á K 200			1.500,000	
Váltótárca			5.548,526	48	Alapok:				
Jelzálog kölcsönök					rendes tartalék-alap*	200,000			
törlesztéses (záloglevél) kölcsönök	1.072,176	42			ingatlan értékcsökkenési alap	20,000			
kamatos »	571.963	—	1.644,139	42	nyugdij-alap**	30,875	70	250,975	70
Előlegek értékpapirokra			38,823	—	Betétek:				
Adósok folyószámlában			1 375,076	58	könyvecskékre	2.817,230	07		
Áruosztály			228 627	36	folyószámlán	365,010	41	3.182,240	48
Értékpapirok és függő kamatai			860,610	—	Hitelezők			726,829	01
Nyugdij-alap értékpapirjai			29,823	—	Visszleszámitolás			3.075,749	34
Ingatlan			167,000	—	Jelzálogkölcsönök saját ingatlanunkon			54,981	22
Hátralékos törtesztő részletek (annuitások)			4,672	34	M gyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjára átruházott jelzálogkölcsönök			980,234	95
Felszerelvények			5,700	—	Fel nem vett osztalékok			454	—
					Átmeneti tételek egyenlege			38,409	80
					Nyereség áthozat 1909. évről	14,947	79		
					Ez évi tiszta nyereség	200,401	98	215 349	77
			10025224	27				10025224	27

* Ez idei hozzájárulással 245.000 K.
** » » » 35,975 70

Nyereség- és Veszteség-Számla

TARTOZIK — KÖVETEL

VESZTESÉG	K	f	K	f.	NYERESÉG	K	f.	K	f.
Üzletköltség			15,584	54	Nyereség áthozat 1909. évről			14.947	79
Dijazások, napibiztosok illetménye			31,747	86	Kamat jövedelmek			506,947	96
Kamatok, betétek, visszleszámitolás, átruházott jelzálog kölcsönök stb. után			288,982	59	Jutalékok			49,247	50
Összes adók			28,496	—	Ingatlan jövedelem			9,183	12
Leirások			1,672	45	Leirt követelésekből befolyt			1,506	84
Nyereségáthozat 1909. évről	14,947	79							
Ez idei tiszta nyereség	200,401	98	215,349	77					
			581,833	21				581,833	21

Nagyvárad, 1910. december 31-én.

Fleischhackker Hugó
pénztárnok.

Waldmann Odön
főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Kiss Döme
elnök.

Incze Lajos — ***Stern Mózes***
Léderer Manó — ***Varró Domokos***
id. Moskovits Mór — ***Wechsler Adolf***
Schvartz Márton — ***Dr. Weisz Márton***

Aczél Zsigmond
vezérigazgató.

A FELÜGYELO BIZOTTSÁG:

Róz Simon — ***Székely Sándor***
Szalai József — ***Szödényi Nándor***
Dénes Odön

A

Leszámitoló és Jelzálogbank r.-t.

1910. évi zárszámadása.

Mérleg-számla.

TARTOZIK — KÖVETEL

Vagyon	Összeg K	f	Összesítés K	f
Pénztár			109146	81
Váltó-számla			9816145	17
Jelzálog kölcsönök			5156178	01
Folyó számlai kihelyezések fedezett mellett			1271763	52
Értékpapirok:				
Záloglevelek:				
4 és fél szá. Magy. Tkp. Közp. Jelzb. 420000 K n. é. á 97	407400	—		
4 és fél szá. Magy. Lesz. és Pénzv.-bank 150000 K n. é. á 97	145500	—		
4 és fél szá. Pesti Magy. Ker. Bank. 90000 K n. é. á 97	87300	—		
4 szá. Egy. Bpst. főv. Tkp. — 100000 K n. é. á 90	90000	—		
4 és fél szá. Magy. Ált. Tkp. — 310000 K n. é. á 97	300700			
4 és fél szá. Brassói Alt. Tkp. 591000 K n. é. á 98	579180	—		
4·2 szá. Brassói Általános Tkp. 1290000 K n. é. á 97	1251300	—		
Járadékok.				
4 szá. Magy. korona járadék 614500 K n. é. á 89	546905	—		
3 és fél szá. Magy. korona jár. 100 K n. é. á 80	80	—		
Részvények:				
100 db Bpest Lipótvárosi Tkp. r.-t. — — á 175	17500	—		
100 db Magy. Pénzin. Kpti Hbankja r.-t. — á 950	95000	—		
50 db Központi keresk. és Iparb. r.-t. — á 150	7500	—		
50 db Magy. Tkp. Kpti Jelzbankja r.-t. — á 150	7500	—		
30 db Bpesti Tkp. és Orsz. Zkölcsön r.-t. — á 350	10500	—		
30 db Bpest Erzsébetvárosi tkp. r.-t. — — á 450	13500	—		
10 db „ „ Bank r.-t. — — 150	1500	—		
24 db Magy. Amerikai Bank r.-t. — — — á —	20000	—		
70 db Nagyszalontai Népbank r.-t. — — á 100	7000	—		
5 db Ziwnostenska Banka r.-t. — — — á 150	750	—		
240 db Járási takarék B.-N.-Bajom r.-t. — á 100	24000	—		
20 db Biharkörösvölgyi tkpénztár r.-t. — á 100	2000	—		
25 db Déli vasut rtg — — — — — á 80	2000	—		
75 db Nvá adi Keresk. és Forgalmi bank r.-t. á 200	15000	—		
5 db Pénzintézeti felsze, müinté. r.-t. — á —	—	—		
Sorsjegyek:				
46 db 4 szá. Magy. Jelz. Hbank ny. kötv. — á 200	9200	—		
1 db 3 szá. „ „ „ „ „ — á 200	200	—		
42 db Conv. „ „ „ „ „ — á 100	4200	—		
1 db 1864-es — á 400	400	—		
Függő kamótok — —	41787	44	3687902	44
Különféle értékek:				
Szelvények, váltóürlap, bánatpénz — — —			3235	25
Zálogházi kihelyezések és előleg kölcsön — — —			62798	50
Intézeti bérházak — — — — — — — —			750000	—
Előre fizetett kamatok — — — — — — —			66325	82
Folszerelések teljesen leirva — — — — — —				
			21623495	52

Teher	Összeg K	f	Összesítés K	f
Részvénytőke			2000000	—
Tartalékalap			940000	—
ez évi hozzájárulással 1000000				
Betétek	5792074	87		
Óváry jótékony alap	1000	—	5793074	87
Visszleszámitolt váltók			3633954	95
Átruházott kölcsönök			5140779	92
Lombard			1810626	14
Hitelezők			1196205	65
Jelzálog tartozás			650000	—
Leronandó adók és illetékek			9339	10
Fel nem vett osztalékok			2719	—
Előre beszedett kamatok			105646	20
Nyereség áthozat mult évről	3919	29		
Ez évi tiszta nyereség	337230	40	341149	69
			21623495	52

Veszteség- és nyereség-számla.

TARTOZIK — KÖVETEL

Veszteség	Összeg K	f	Összesítés K	f
Kamatok:				
Átruházott kölcsönök, betétek és visszleszámitolás után			637197	18
Költségek:				
Tisztviselői fizetések, dijazások, nyomtatványok, irodabér stb.			48795	67
Adók:				
Állami és községi adók, tőkekamat adó			60290	30
Veszteség:				
Váltóknál	3646	40		
Leirások:				
Intézeti bérházakból és értékpapirokból	70160	15	73806	55
Nyereség áthozat mult évről	3919	29		
Ez évi tiszta nyereség	337230	40	341149	69
			1161239	39

Nyereség	Összeg K	f	Összesítés K	f
Nyereség áthozat a mult évről			3919	29
Kamatok:				
Váltó, jelzálog, értékpapir, folyószámla és előleg kölcsönök után			1090507	46
Intézeti házak bérjövedelme			59545	73
Különfélék			4441	—
Leirt követelésekből befolyt			2825	91
			1161239	39

Nagyvárad, 1910. deczember 31.

KLEIN ANDOR
főkönyvelő.

ROSINGER MIKLÓS
pénztáros.

AZ IGAZGATÓSÁG:

SZÁJBÉLY GYULA
m. kir. udvari tan., részv.-társulati elnök

GUTTMAN JÓZSEF
ig. elnök

KESZTHELYI ZOLTÁN
SCHWACZ JAKAB
DEUTSCH HERMANN
SÁNDOR LÁSZLÓ
Dr. FRIEDLANDER SAMUEL
IFJ. ULLMANN IZIDOR
GYENES LAJOS
Dr. lovag WERTHEIMSTEIN HEINRIK

MOSKOVITS MIKSA
vezérigazgató.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

KOMLÓSSY JÓZSEF
elnök

BALOGH KALMÁN
RENDES SZIDOR
Dr. SZENTE GYULA
Dr. SAMSON MARTON.

ÉRTESITEM

a n. é. közönséget, hogy az

Ifj. Kohn Sámuel

női-divat üzletet megvettem

s azt mig a készlet tart, olcsó

árak mellett árusitom

FLEGMAN

női-divat áruhàza.

Alapittatott 1888. Bémer-tér.

Szent László-nyomda részvénytársaság, Nagyvárad.